

Libris

Respect pentru oameni și cărți

RO

anul 3 / nr. 6

io can

revista de proză scurtă

EUGENIDES

MACSIM

BIRO

GOȘU

CHIMOIU

UIOREAN

ȘTEFAN

PAVEL

ANTONEAN

DAIN

MANOLACHE

ROMILA

BALACI

MITU

LĂZĂRESCU

iocan

revista de proză scurtă

EUGENIDES

MACSIM

BIRO

GOȘU

CHIMOIU

UIOREAN

ȘTEFAN

PAVEL

AITONEAN

DAN

MANOLACHE

ROMILA

BALACI

MITU

LĂZĂRESCU

*...în cele șase numere din **locan** au publicat proză scurtă nu mai puțin de 68 de scriitori români (dintre care 30 scriitoare, pentru cei care-și pun problema), jumătate dintre aceștia apărînd pentru prima dată într-o revistă tipărită pe hîrtie.*

Marius Chivu / **Premiul locan pentru proza scurtă / 5**

Nu rămăsese nici o persoană care să țină pixul sau să trimită vorbă celor pe care-i iubea și care, oricum, n-ar fi priceput în veci.

Jeffrey Eugenides / **Par avion / 17**

Folosește o lupă mare cît palma, pe care o plimbă peste rîndurile celor două declarații: cea veche și cea pe care Natalia sau, mai exact, spiritul domnului Pîrcălabu tocmai a scris-o.

Gabriel Florin Macsim / **Cu „cs”, nu cu „x” / 37**

Mie nu mi se pare că mi s-a părut. Aud clar fluieru'. Nu știu ce să fac, nu mai știu cînd a fluierat de-adevărat și cînd mi s-a năzărit.

Aron Biro / **Patimile fraților Pădure / 49**

Am urmărit-o. Știi ce făcea? Curăța trandafirii, le smulgea petalele uscate și le arunca pe jos, spune Sebi cu mîna ridicată în aer.

Simona Goșu / **Vecinii noștri / 63**

Numai doamna Ioo se plimba între bucătărie și living, de parcă cineva îi ocupase din greșeală locul și nu mai știa unde să se așeze. Orice ar fi făcut femeia asta, mereu era în plus.

Anca Chimoiu / **Ordinul de zi / 73**

Stimate domn, nu știu cine sînteți... Nici dacă sînteți soțul doamnei... Și, ca păre-re personală, doamna nu prea părea căsătorită, nu cred că se-ncurcă cu d-astea. Ați înțeles?

Cosmin Manolache / **Acum, adu-ți aminte / 79**

Nimeni n-ar fi putut spune de ce meșterul Eliud David a trebuit să fugă cu tot cu femeia lui, cu Eleazar, cu un prunc de țîță și cu o brumă de lucruri din Brașov spre Țara Moldovei, în primăvara lui 1689.

Adrian G. Romila / **Copilul de lemn / 91**

— Nu, vecine, numai să te uiți puțin să vezi dacă e cum zice nea Titi. Să nu chemăm Poliția degeaba că intrăm în alte belele. Uite, dăm o bere și-o lulea, mai zise Doina.

Alexandru Balaci / **Nota din subsol / 97**

Își băgă mâinile mici în burta dalmațianului, scoase trei pumni de cîlți și îi îndesă în punga de plastic. Luă apoi mouse-ul și îl potrivi în stomacul gol al ciinelui.

Lavinica Mitu / **Ac și ață / 105**

Îi zic: „Tata, mai auzi pe cineva să vorbească în biserică?! Nu. Bine, atunci stai tăcut la coadă, că ne facem de rîs pe-aici”.

Florin Lăzărescu / **O viață cu tata / 109**

Mama a venit și a închis încetișor ușa la cameră. A auzit-o spunându-le celorlalți să-și ia bicicletele să dea o tură peste câmpuri, până e gata masa.

Oana Uiorean / **O moarte aprobată / 115**

Are încă în minte imaginea acelei Dacii roșii gonind pe podul de la Cernavodă, cu soarele răsărind, uriaș, roșu și el. Așa începea vacanța de vară: cu mașina pierdută în strălucirea soarelui.

Cristina Ștefan / **La drum / 119**

— Eu îi mulțumesc doctorului, dar informați-l că biopsia de anul trecut avea un rezultat nedecis, eu cred că... Sînt din Satu Mare, strigă deodată omul.

Cătălin Pavel / **Pauză / 125**

Nici nu m-ar fi durut așa de tare, ce, era prima dată când încasam bătaie?
Dar să strici tu bunătate de casetofon când poți să dai cu palma, asta n-am putut suporta.

Ada Aitonean / **Hesterotomie / 139**

Plutonierul deschise ochii. Se trezește într-însul ambiția de a cînta un solo, să-l facă praf pe dascăl cu toată știința muzicală. Începu un „Hristos a înviat”, fără să țină seama că altă cîntare era la rînd.

Pavel Dan / **Intelectualii / 147**

Semnele pe această hîrtie sînt de obicei ale autorilor sau, cel puțin, ale observatorilor informați asupra literaturii. „Noi” nu sîntem nici una, nici alta. Poate, cel mult, facilitatori de conversații.

McCannPR / **Lucrurile care rămîn după apocalipse / 159**

Marius CHIVU

Premiul iocan pentru proza scurtă

Anul 2017 a fost de departe anul prozei scurte, primul salt semnificativ pe care acest gen literar îl face în ultimii nici nu știu câți ani.

Au publicat cărți noi de povestiri bune și foarte bune: Adrian Buzdugan, Cristian Fulaș, Florin Iaru, Marian Ilea, Florin Irimia, Cosmin Leucuța, Anatol Moraru, Răzvan Petrescu, Bogdan Răileanu, Ana Maria Sandu, Bogdan-Alexandru Stănescu sau Alex Tocilescu; dar au apărut și reeditări/antologii cu povestirile unor Mircea Cărtărescu, Mihai Măniuțiu, Radu Paraschivescu, Sorin Stoica, Alex Tocilescu din nou, Șerban Tomșa sau Marian Truță. Revista *Iocan* a continuat să publice zeci de tineri autori de proză scurtă, majoritatea nedebutați în volum, și ne-am bucurat că ni s-au alăturat colegii de la revista *Familia* cu un număr special (nr. 7-8) dedicat genului scurt. (Ca o paranteză, în continuare Editura Polirom publică majoritatea cărților de ficțiune românească, indiferent de gen.)

Libris .RO

Respect pentru oameni și cărți

Jeffrey Kent Eugenides (n. 1960, Detroit, Michigan) este un scriitor american de origine greacă. În prezent trăiește în Princeton, New Jersey. Primul său roman, *The Virgin Suicides*, a fost regizat în 1999 de către Sofia Coppola. Romanul său din 2002, *Middlex*, a câștigat în anul 2003 Premiul Pulitzer.

Jeffrey EUGENIDES

Par avion

Prin pereții de bambus, Mitchell a privit-o pe colega lui de suferință, nemțoaica, ducându-se din nou la budă. A ieșit pe veranda colibei ținându-și o mână streășină la ochi – era un soare criminal – în timp ce căuta pe bîjbuite cu cealaltă mână, somnambulă, prosopul de plajă atârnat pe balustradă. Și-a înfășurat superficial cu el corpul altminteri dezbrăcat și a ieșit clătînindu-se în soare. A trecut chiar pe lângă coliba lui Mitchell. Văzută printre șipci, pielea ei avea o culoare bolnăvicioasă, ca supa de pui. Avea un singur șlap în picioare. Făcea câțiva pași și se oprea, ridicându-și piciorul desculț, ca să-l ferească de nisipul fierbinte. Apoi se odihnea, știind ca un cocostîrc și răsufîind din greu. Părea gata să se prăbușească. Dar nu s-a prăbușit. A reușit să traverseze nisipul pînă la marginea junglei de tu-făriș. Cînd a ajuns la budă, a deschis ușa și s-a uitat îndelung la bezna dinăuntru, apoi s-a cufundat în ea.

Mitchell a lăsat capul să-i cadă înapoi pe podea. Stătea întins pe o rogojină, avînd un slip de baie cadrilat de la L.L. Bean în chip de pernă. În

colibă era răcoare și n-avea nici un chef să se ridice de-acolo. Din păcate, însă, stomacul îi clocotea. Intestinele nu-i dăduseră pace toată noaptea, dar în dimineața aceea Larry îl convinsese să mănânce un ou, iar acum ambele aveau cu ce se hrăni.

— Ți-am spus că nu vreau ou, i-a zis acum, amintindu-și apoi că Larry nu era acolo, ci plecase la plajă, să se distreze cu australiencele.

Ca să nu se înfurie, Mitchell a închis ochii și a respirat adânc de câteva ori. După câteva respirații, a început țiuitul. L-a ascultat, inspirând și expirând, străduindu-se să fie atent numai la el. Când țiuitul a devenit și mai puternic, s-a ridicat pe un cot și a căutat scrisoarea pe care le-o scria părinților lui. Scrisoarea cea mai recentă. A găsit-o băgată printre paginile Efesenilor, în Noul Testament de buzunar. Pe față, umpluse deja aerograma cu scris de mână. Fără a se osteni să citească ce scrisese, a luat pixul – înfipt la îndemână între două trunchiuri de bambus – și a început: *Vi-l mai amintiți pe fostul meu profesor de engleză, domnul Dudar? Când eram în clasa a șasea, s-a îmbolnăvit de cancer la esofag. Se pare că era scientolog, dar noi habar n-avuseserăm de asta. A refuzat să facă chimioterapie. Ce credeți să s-a întâmplat? Remisie absolută și totală.*

S-a auzit ușa de tablă a budei trântindu-se și nemțoaica a ieșit din nou în soare. Prosopul ei avea o pată umedă. Mitchell a lăsat scrisoarea și s-a tîrît pînă la ușa colibei. A simțit arșița de îndată ce-a scos capul afară. Cerul era de-un albastru filtrat, ca de carte poștală, iar oceanul, cu o nuanță mai închis. Nisipul alb era ca o lampă de bronzat. A mijit ochii la silueta care șonticăia spre el.

— Cum te mai simți?

Nemțoaica i-a răspuns de-abia cînd a ajuns la o fișie de umbră între colibe. Și-a ridicat piciorul, privindu-l încrunțată.

— Iese numai apă maronie.

— Lasă, că trece. Continuă să postești.

— Postesc de trei zile deja.

— Amibele trebuie înfometate.

— Ja, dar cred că mai degrabă amibele mă înfometează pe mine.

În afară de prosop, era încă goală, dar goală ca un bolnav. Mitchell nu simțea nimic. I-a făcut cu mîna și s-a dus.

După plecarea ei, Mitchell s-a tîrît înapoi în colibă și s-a întins din nou pe rogojină. A luat pixul și a scris: *Mohandas K. Ghandi dormea cu nepoatele*

sale, cîte una de fiecare parte, ca să-și pună la încercare jurămîntul de castitate – deci sfinții sînt întotdeauna fanatici.

Și-a pus capul pe slipul de baie și a închis ochii. După o clipă, țiuitul a început din nou.

L-a întrerupt după o vreme podeaua care se clătina. Bambusul a vibrat sub capul lui Mitchell, iar acesta s-a ridicat. În cadrul ușii atîrna fața par-tenerului său de călătorie, mare ca o lună plină. Larry era îmbrăcat cu *lungi* birmanez și o eșarfă indiană de mătase. Pieptul, mai păros decît te-ai fi așteptat la un tip mititel, era gol și ars de soare, rozaliu precum chipul. Eșarfa avea fire aurii și argintii și era purtată dramatic peste un singur umăr. Fuma o țigară *bidi*, aplecat pe jumătate și privindu-l pe Mitchell.

— Raportul despre diaree, a spus el.

— Sînt în regulă. Mă simt bine.

Larry părea dezamăgit. Pielea de pe frunte, rozalie, arsă de soare, i s-a încrețit. I-a întins o sticlură.

— Ți-am adus niște pastile. Pentru căcarniță.

— Pastilele te astupă, a spus Mitchell. Iar amibele rămîn înăuntru.

— Mi le-a dat Gwendolyn. Ar trebui să le încerci. Postul ar fi trebuit să te rezolve pînă acum. De cînd n-ai mai mîncat? Aproape o săptămînă?

— Postul nu presupune și să ți se bage ouă pe gît.

— Un ou, a spus Larry, neluîndu-l în seamă.

— Eram foarte bine pînă să mănînc oul ăla. Acum mă doare stomacul.

— Parcă ziceai că te simți bine.

— Mă simt bine, a spus Mitchell, iar stomacul a început să-i fiarbă.

A simțit o serie de pocnituri în abdomenul inferior, urmate de o ușurare, ca de lichid sifonînd; apoi a simțit în intestine presiunea insistentă cu care se obișnuise deja. A întors capul, închizînd ochii, și a început din nou să respire adînc.

Larry a mai tras cîteva fumuri din *bidi* și a spus:

— Mie nu mi se pare că arăți prea grozav.

— Tu, a spus Mitchell țînînd în continuare ochii închiși, ești fumat.

— Te cred și eu! a fost răspunsul lui Larry. Apropo. Am rămas fără foițe.

A pășit peste Mitchell, peste grămada de aerograme, terminate și ne-terminate, și peste Noul Testament mititel, în jumătatea lui – a lui Larry – de colibă. S-a așezat pe vine și a început să cotrobăie prin geantă. Geanta lui Larry era din pînză de sac, în culorile curcubeului. Pînă acum, nu